

באר התורה / הג"ר יעקב אשר פלדמן, מה"ס כתוב משה' ושה"ס, ירושלים

חוג השבעות

"כל אשר דבר ה' נעשה... כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע"

"ויבא משה ויקרא לזכני העם נישם לפניו אמת כל מזקרים האלה הרבה להם תורה ומצוות ההינו תורה, שבתורה לחוד יקיימו כל אשר צוהו ה': וצענו כל העם ייחדו ואמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע" המצוות, וחוץ מזה גם כן כדי להרבבות שכרם עד אין סוף. ומילא מסולק קושית הרמב"ם והפרשנים זדלאורה הלשון כפול דהינו תורה ע"כ יתרו ט"ח).

"ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע" ע"כ (משפטים כד).

-ה-

הנה מתחילה בפרשת יתרו כאשר קראו משה לזכני העם ושם פניהם את דברי ה', אמרו כל אשר דבר ה' נעשה. ובפרשת משפטים בחוקה: וקרבנו קערת כף אחת שלשים ומאה משקלה" וגוי ע"כ (נשא ז' יב-יג).

שליחך משה את ספר הברית ויקרא באזני העם אמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע. וצ"ב מה שהוסיפו עכשו גם כן תיבת ונשמע.

-אי-

בספר משך חכמה (יתרו) בד"ה "ויענו כל העם ייחדו ויאמרו כל אשר בחמי (שם).

דבר ה' נעשה" (שם יט ח). הנה מצוות התורה יש אשר להזכיר ויש גס צ"ב מה דרש"י לא פי בקרבנו של נחxon טעם הקרבנות על סדר אשר ללוים ויש להן גדויל ושלא למלך או לסתנידרין, יש מי שיש זה, ורק בקרבנו של נתנאן בן צוער פי שם הטעם. עיי' מש"כ בהז' לו קורע ובית, רק בכלל ישראל צריכה התורה להתקיים וכו'. לכן בדברי דוד להט"ז (שם).

על מצוות שאין לקיים צריך למדוד, דכל העוסק בתורת חטא"ת "באים לשני הקרבן נטנאל בון צוער נשייא ?ששך: הקרבן את קרבנו כאילו הקרבן חטא"ת (מנחות קי) או להזכיר לומדי תורה. לכן להלן קערת כף אחת וגוי" ע"כ. (נשא ז' יח-יט).

(משפטים כד) ענו "כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע" יש מהם שנעשה ובפי רשי" (שם יט) בד"ה הקרבן נתנאן בן צוער. הקרב את קרבנו מה ששייך אצנו, ויש שנשמע שלמדנו ובין פנימיות והלכותיהם מה תלמוד לומר הקרבן בשבעתו של יששכר, מה שלא נאמר בכל וחוקותיהם. אבל אכן ענו "כל העם ייחדו כל אשר דבר ה' נעשה", השבטים. לפי שבא ואובן וערער ואמר די שקדמוני יהודה אחין, שבכללות העם אחד כלום ייחדו יעשו כל אשר דבר ה', וכל אחד אקריב אני אחריו. אמר לו משה מפי הגבורה נאמר לי שיקריבו יעשה השيء לו ודוו"ק, עכ"ל.

ומבוואר בדבריו דבראונ שענו כל העם ייחדו מתקיים שפיר הנעשה שהוא משמע הקרבן לשון צווי, שמי הגבורה נצוטה הקרב. ומהו על כל מצוות התורה, משא"כ היכא דלא כתיב ייחדו, ע"כ הכוונה הקרבן שני פעמים, שבשביל שני דברים זכה להקרב שמי של אחד מקיימים מה ששייך אליו, ומה שאינו שייך אליו יתקיים ע"י לשבעתים אחד שמייך אליו יתקיים ע"י שבתים בთורה, שנאמר "וימבנני יששכר יודע ליום, ובזה שהוסיפו ונשמע הכוונה על הלימוד, שע"ז נחשב בינה לעתים" (דהי" א' ב' לא), ואחת מהם נתנו עצה לנשאים להתנדב קרבנות הלו. וביסוחו של ר' משה הדרשן מצאתי, אמר רב פנחס כסדר מסען לדגימות. לכן אמר הקרב את קרבנו, והוא חסר יוי"ד, העשיה.

גם נתבאר שעל ידי החזקת לומדי תורה מתקיים אצלם ג"כ קיומם בנאייר נתנאן בן צוער השיאן עצה זו, עכ"ל.

-ו-

ובספר שיר מעון (שם) בד"ה בימים השני וביום השני כתיב שפיר זכה לאהז"ל כתוב, ובזה יובן מעלה התורה, שהיא הגביה מאד נعلا מהמצוות (מנחות קי) ע"פ "זאת התורה לעולה" וגוי (זו ז') כי מי שעוסק עצמו, אשר על בן המצוות תלויות בזמן דყיא, כמו מצות סוכה בחו"ל שמי הימה ת"ח וראשי הסוכות דока, ואם יעשה מוקודם זומן זה איינו כלום ולא ימשיך סנהדראות ע"י פי רשי" וואת ברכה לגיח דהו יושכח, ודוחז"ל שהוא יעצם ע"י, וכן עדר"ז יש מהן תלויות במקומות, כמו הקרבנות שלם עליון ובדה"ק, ותרומות ומעשרות בא"י, או מזוזה להניח בשעריך וסדר קרבנות אלו הוא כאלו הקרבנים הוא בעצם. וזה בימים השני ידיקא. והתורה 'כמו בזמן', כמו הלבות סוכה מועלת שלא בזמן הקרבן נשיא יששכר, ממילא הקרביב' פעמים אחד בלמדו לנשאים עשייתה' ותפקידו עליון הכתוב כאילו הקרביב בו, וביליה דלאו זמן הקרביב הוא, וגם הוא נתbaar בדבורי שאפילו במצוות שיכל לקיימה והולך לקיימה, כאשר איןו כהן כו', עכ"ל.

ובזמן שאין בזמן קיימים, וביליה דלאו זמן הקרביב הוא, וגם הוא נתbaar בדבורי דמה של לימוד נחسب כאילו קיימים, והוא שעוסק בעלות עבודה, שמעלה הלבות סוכה מועלת שלא בזמן הקרביב בו, וביליה דלאו זמן הקרביב הוא, וגם הוא נתbaar בדבורי דמה של לעילו הכתוב כאילו הקרביב בו, וביליה דלאו זמן הקרביב הוא, וגם הוא נתbaar בדבורי דמה של לעילו הכתוב כאילו הקרביב.

-ג-

ולפי המתברר דבמה שלמד את סדר הקרבנות האלו הוϊ כלאו הקרבנים הוא בעצמו, איך הוא היה הראשון שהקרביב. וספר מישוב מה דכתיב בקרבונו של נחxon וקרבנו בוויי הקרביב אף שהיה ראשו, איך בחתם טופר (חנוכה עמו 134) בד"ה על הנסים וכו', להשכים תורתן מ"מ נתנאן בן צוער שמי הקרביב.

ולהעבירים מחוקי רצונך, פי כי אי אפשר להעיר על חוקי רצונך ומכיון שהוא היה המלמד לנשאים להקרב קרבנות אלו סדר הזה, הינו מצוות עשה, בשלמא לית יכול לאנס לאכול נבלות וכדומה, ודאי נתן טעם לדבריו. לכןAnti שפיר מה שהאריך רשי" בバイור טעם אבל שלא לקיים מצוות עשה הרוי היישרל יעסוק בתורת עלה הקרבנות אצל. גם מכיוון שקדם לימיוד להקרבתו של נחxon, איך ואילו הקרביב, ובתורת תפילין וציצית וכאלו הניח תפילין וציצית, הוא היה הראשון תפילה וציצית.

כך הם רצוי להשכים תורתך וממילא להעבירים על חוקי רצונך, גם מתברר לפ"ז מה שהקדימה התורה יצאו שמו ואח"כ הזיכירה שמי נשייא השבט, כדי לרמזו שהיינו בראב' הקרבנות שמי אצלו.

-ג'

כך הם רצוי להשכים תורתך וממילא להעבירים על חוקי רצונך, אחד מצד עצמו ומוואר בדבורי דבראונ שאינו יכול לקיים איזה מצוה מן המצוות, ואח"כ בשעת הקרביב ממש שהוא מדין נשיאותו.

-ה-

בספר תפארת שלמה ליקוטים (רכינו ביצ, דרוש למון תורה עמי תע"ב) אלו, لكن הקדימה התורה את שמו שהוא היה הסיבה להקרבנה, ובזה ממילא יבוא לנכון הפי' במשנה (מצוות גב) אמר ר' חנינא כו' ואח"כ הזכירה את נשיאותו גם בזכות השבט הקדדים הקרבנות כמו רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, הינו שיהיה להם תיקון, שמספרש בפי רשי".

¹ שם: ובכל הניל ישבות קושי המפרשים על מה שאנו אומרים יאשר חבר בנו מכל העמים (עי' ברכות יא ב) וכן בתהילים (קמו כ) "לא עשה כן לכל גוי" וכו', הלא אתה את התורה הואה בבחוי' אחרית שאף בלימוד המצוות יהי' ובשב עשושה המוצה חוץ בש"ס (ע"ז ב' ב) ובמדרש (איכה רבba ג' ובזוזה ק' (מצוות ג' על פסוק ד' מסיני בא וזרח משערlein מו הופיע מהר פארן) (וזאת ברכה לג' ב) שרצה הקב"ה ליתן לך לנו את תורהו. ולזה אנו אומרים נוון התורה ולא נוון המצות' וכ"ל, עכ"ל. התורה לאומות הקדמונים וכמו שפרשוי שם, ולפמ"ש נחטא מ"ד שלא רצה ליתן וע"ע בדברי יציב (חלק ה' סי' קליג'אות ח' מש"כ בז'ה).